

85. születésnapját ünnepelte

Laár Tibor 1926. február 9-én született Kolozsváron, ott járt elemi iskolába, majd a Farkas utcai Református Kolégium Gimnáziumába. A háború alatt családja Budapestre költözött, innen került ki Németországba, majd szovjet hadifogságba. 1952-ben szerzett vegyészmérnöki diplomát Veszprémben, 2002-ben kapott aranydiplomát. Az alumíniumiparban dolgozott. Előbb a Fémipari Kutató Intézet kutatómérnöke volt, majd 1986-ban a Tatabányai Alumíniumkohó műszaki fejlesztési osztályvezetőjeként ment nyugdíjba. Szakirodalmi munkássága több mint 160 műszaki és technikatörténeti közlemény és előadás.

Az OMBKE-nek 60 éve tagja, 1992-től tiszteleti tagja. Előbb szakosztályi titkár, konferenciák szervezőtitkára volt, majd a történeti bizottságban tevékenykedett.

Egyesületi munkája elismeréseként kapta a Munka Érdemérem, a Munka Érdemrend bronz fokozat, a Debreceni Márton-érem, a Mikoviny Sámuel-érem, az OMBKE 100 éves jubileumi oklevél és emlékérem, a Sóltz Vilmos-érem (40 és 50 éves tagsáért), a MTESZ-érem, a MTESZ Gyémántjubileumi Oklevél kitüntetések.

Külföldi kitüntetése a SITPH (lengyel kohászati egyesület) tiszteleti jelvény arany fokozata és az MHVÖ (Osztrák Bányatörténeti Egyesület) díszfokosa és tiszteleti oklevele.

Az OMBKE Történeti Bizottságának tagja, a MTESZ Tudományos és Technikatörténeti Bizottságának koordinátora, a MEES (Közép-európai Vaskultúra Útja) nemzetközi egyesület alelnöke, a Közép-európai Ipari Örökség Egyesület nemzetközi koordinátora, a Kolozsvári Református Öregdiákok Magyarországi Társaságának elnöke.

80. születésnapját ünnepelte

Dr. Temesi Sándor 1931. április 20-án született Budapesten. 1951-ben gépészmérnöki oklevelet szerzett. 1957-ben az Uráli Műszaki Egyetemen, Szverdlovskban kohómérnöki diplomát kapott. 1975-ben a veszprémi Vegyipari Egyetemen műszaki doktorrá avatták. Orosz, angol és spanyol nyelvviszsgálója van.

1957–1971 között a Vasipari Kutató Intézet főmunkatársa volt, közben 1963-tól 1966-ig Egyiptomban főiskolai és egyetemi tanárként nyersvas- és acélgépgyártás, vasöntészet, hengerléstechnika tárgyakat oktatott. Ezután 1976-ig a Tatabányai Szénbányák Haldex üzemében dolgozott, és a cég által Lengyelországban épített könnyűbeton-adalék gyártó üzem főtechnológusaként beüzemelte és vezette az új gyárat.

1976–1985 között a Kohászati Gyárépítő Vállalat kutatás-fejlesztés osztályán, majd 1991-ig a Szellőző Műveknél dolgozott. 1991-ben nyugdíjba ment. 1991–1996 között különböző külföldi cégeknél külkereskedő volt, tex-

tiltermékek értékesítésével, gyártásával foglalkozott. Ezután 2006-ig az Országos Műszaki Informatikai Központ és könyvtárnál adatbázis- és kiadványszerkesztő. Hét nagyméretű nemzetközi konferenciát szervezett, kilenc nemzetközi konferencián és kongresszuson volt meghívott előadó.

Hazai és külföldi szaklapokban 38 műszaki-tudományos értekezése jelent meg, öt műszaki tankönyvet szerkesztett. A „Magyar vastermék-kereskedelem története” és a „Magyar Kereskedelmi és Iparkamara története” címmel jelent meg monográfiája. 2010-ben adták ki „A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara 160 éve” című jubileumi könyvét.

70. születésnapját ünnepelte

Dr. Csirikusz József okleveles kohómérnök 1941. március 18-án született Miskolcon. 1959-ben érettségizett a miskolci Földes Ferenc Gimnáziumban, ugyanabban az évben felvételt nyert a Nehézipari Műszaki Egyetem kohómérnöki karára, mint a diósgyőri Lenin Kohászati Művek ösztöndíjasa. 1964-ben technológus kohómérnök oklevelet szerzett.

1964-től 1987-ig az LKM-ben dolgozott. A régi Finomhengerműben kezdett, mint gyakorló mérnök. Majd kemencés mérnök lett, a kemencék gazdaságos gázfogyasztásának elősegítésében tevékenykedett. Még a régi üzemben három éven át a kikészítő üzem vezetője volt.

Az 1972–73-ban épült új Nemesacél-hengerműben először hengersori üzemvezetőként, majd a Középsori-üzem vezetőjeként dolgozott, mely üzem magába foglalta a bekészítést, hengersort, kikészítőt és szállítást közel 360 dolgozóval. 1979-ben az LKM kereskedelmi szervezetéhez hívták, ahol először az Értékesítési Főosztály főosztályvezető-helyetteseként tevékenykedett, majd megbízták a Marketing Iroda megalakításával és annak vezetésével. 1987-ben Műszaki Egyetemi Doktor címet szerzett. 1987-ben Budapestre költözött. A Ferroglobus TEK vállalatnál a Rúd-idom főosztály vezetőjeként, illetve divízióvezetőként dolgozott. A vállalat 1998-as privatizációját követően a Dunaferr Kereskedőházhoz került, ahol elsősorban rúd- és idomacélok beszerzési és értékesítési területén tevékenykedett. 61 éves korában lett véglegesen nyugdíjas. Üzemi évei alatt újításaiért kiváló újító érmet kapott, többször részesült kiváló dolgozó kitüntetésben. A kereskedelemben töltött évei idején Kiváló Munkáért miniszteri kitüntetéssel is elismerték munkáját.

Az OMBKE-nek 1964 óta tagja. Először a Ferroglobusnál töltött be tisztséget, mint a helyi csoport titkára. 1998-ban az Egyesület több tagjával közösen a Vaskohászati Szakosztály Budapesten működő csoportjainak összevonásával szervezte meg a Szakosztály Budapesti Helyi Szervezetét, melynek elnökévé választották. Ezt a tisztséget több cikluson át végezte, a helyi szervezetnek jelenleg is elnöke. 40 éves egyesületi tagságát Sóltz Vilmos-éremmel ismerték el. Egyesületi tevékenységéért 2006-ban z. Zorkóczy Samu-, 2010-ben Szent Borbála-érem miniszteri kitüntetésben részesült.

Közlemény

Az OMBKE Fémkohászati Szakosztály Budapesti Helyi Szervezete kezdeményezi egy Kohász-Bányász Lean Club létrehozását. A Lean hatékonyság-fejlesztést, termelékenység-növelést jelent, mely a takarékos működésre, az értéknövelő munkára összpontosít. A mozgalom legfőbb céljai között az üzemi költségek és az átfutási idők csökkentése, ill. a folyamatminőség, a munkabiztonság és a dolgozói morál javítása szerepel.

Amennyiben a Lean Club létrehozása felkeltette a figyelmét, a cslvk@freemail.hu e-mail címen jelentkezzen. Így jelezheti, hogy a klub tagja akar lenni.

Helyreigazítás

A BKL 143. évfolyam 2010/6. közös száma 53–54. oldalain közöltük a 2010. évi tisztújítás során megválasztott egyesületi tisztségviselők névsorát.

Az 54. oldalon a Fémkohászati Szakosztály Budapesti Helyi Szervezetnél hibásan – technikusként – jelent meg *Csonka László* titkár végzettsége. Helyesen: **okl. kohómérnök**.

Ezúton kérünk elnézést *Csonka László* tagtársunktól és Olvasóinktól!

Podányi Tibor, a lapszám szerkesztője

Gruber Imre (1931–2011)

Több mint 40 évvel ezelőtt ismertem meg *Gruber Imrét*, amikor az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület akkori főtitkárának, *Pilter Pálnak* az ösztönzésére vállaltam az egyesület vaskohászati szakosztályának titkárhelyettesi tisztségét. *Imre* volt akkor a szakosztály titkára. Amikor először bementem az egyesületbe, egy barátságos, nyitott, szimpatikus fiatalember várt rám: ő volt *Gruber Imre*. Akkortól kezdve jó ideig minden héten találkoztunk és intéztük a szakosztály ügyeit. *Imre*, aki nálam csaknem 10 évvel idősebb volt, a tapasztaltabb barátként vezetett be nemcsak az egyesületi élet rejtelseibe, hanem sokat beszélgettünk a legkülönbözőbb emberi dolgokról is. Csakhamar kiderült, hogy életfelfogásunk, a világról és az akkori Magyarországról alkotott véleményünk sokban hasonlít egymáshoz. Néhány év után megszakadt ez a közvetlen kapcsolat, de mindig tudtunk egymásról és örültünk egymás eredményeinek, elszomorított, ha rossz híreket kaptunk a másiktól.

Gruber Imre 1956-ban szerezte kohómérnöki oklevelét a Nehézipari Műszaki Egyetemen (ma Miskolci Egyetem). A hazai vaskohászat akkor felmenő ágban volt; a *Csepeli Csőgyár* speciális helyet foglalt el az ágazaton belül: technológiája és termékei egyaránt speciálisnak számítottak. *Imre* ide került fiatal mérnökként, és rövid idő alatt tekintélyt szerzett szakmai hozzáértésével, emberségével. Az egyesületi munkába a *Csepeli Helyi Szervezetben* kapcsolódott be, és rövid időn belül felhívta magára a figyelmet szorgalmával, úgyszeretével. Így érdemelte ki, hogy a hazai vaskohász társadalom őt jelölje szakosztályi titkárnak; ezt a funkciót két ciklusban, hat éven keresztül, 1966–72 között töltötte be. Szakértelmét a *Csőgyár* külföldi munkáinál is kihasználták. Az egyesületi munkát később a *Csepeli Helyi Szervezetben* folytatta.

1983–91 között a Magyar Vas- és Acélipari Egyesülésben dolgozott, a műszaki iroda vezetőjeként. A sors érdekes fordulatoként ismét előttem járt: 1994-ben kerültem a helyére. Az egyesülés ma még dolgozó munkatársai közül többen együtt dolgoztak vele. Amikor a napokban elbeszélgettem velük *Imréről*, mindannyian azt mondták, hogy szakemberként jól megállta a helyét, emberként pedig nagyon szimpatikus, szerény, ugyanakkor nyitott, a baráti társaságot kedvelő személyiség volt, és mindannyian sajnálják, hogy örökre elhagyott minket.

Gruber Imre annak a kohómérnök generációnak volt értékes, szimpatikus tagja, amely az 50-es évek végén indulva becsületesen, nagy hozzáértéssel és szakmaszeretettel dolgozott az ország javára. Sokunkhoz hasonlóan úgy gondolta, hogy az országért, a közösségért jó szívvel leginkább a szakmában és nem az aktuális politikai vonalhoz illeszkedve tud hasznosan dolgozni; az Egyesület erre kiváló lehetőséget nyújtott, amit jól kihasznált.

Búcsúmat egy idézettel fejezem be: „Minden másodpercben meghal egy ember. Kialszik egy fény, ami soha többé fel nem lobban, egy csillag, ami talán különösen szépen világított... Egy élőlény, aki jóságot sugárzott maga körül, elhagyja a földet; a hússá-vérré vált csoda nincs többé”.

Imre, Te emlékeinkben tovább élsz! Nyugodjál békében. Jó szerencsét!

Dr. Tardy Pál

Deák Attila (1927–2010)

Egy szakmai eredményekben gazdag élet fejeződött be, amikor Deák Attila aranyokleveles kohómérnök 2010. november 24-én váratlanul elhunyt.

Zilahon, Erdélyben született 1927. szeptember 27-én. Tanulmányait Zilahon, Nagyváradon a Gábor Áron Tüzérségi Hadapródiskolában végezte, majd miután 2 év francia hadifogság után Sopronba került, ott folytatta az Evangélikus Líceumban. 1948-ban tett érettségije után a József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem soproni karára iratkozott be, ahol 1952-ben szerezte meg technológus kohómérnöki oklevelét.

Szakmai pályáját 1952 őszén a Prés- és Kovácsoltárugyárban kezdte meg melegüzemi mérnökként, de innen hamarosan áthelyezték a Rézhengerművekbe, ahol az öntöde, majd a laboratórium és a MEO vezetésével bízták meg. Működési területéhez tartozott a különféle termékek gyártási folyamatainak ellenőrzése, a hibaokok feltárása, javaslatok kidolgozása a szükséges technológiai módosításokra. 1967-ben az Öntödei Vállalathoz helyezték, ahol 1976-ig a Műszaki Főosztály vezetője volt. Itt fő feladata volt az akkor 12 gyárból és gyáregységből álló vállalat területére modern technológiák, öntészeti eljárások és berendezések bevezetése. 1976-ban az Acélöntő és Csőgyár igazgatójává nevezték ki, ahol irányítása alatt létesültek új elektromos olvasztóberendezések, melyek a termékválaszték jelentős bővítését tették lehetővé. Az átszervezések, a vállalat bővítése következtében 1990-ben az Angyalföldi Acélöntő és Mintakészítő Vállalat igazgatójaként ment nyugdíjba.

Egyesületünknek több évtizeden át volt aktív tagja. Érdemeit több egyesületi, vállalati és állami kitüntetéssel, egyebek mellett a munka érdemrend ezüst fokozatával ismerték el.

Nyugdíjas éveit főleg családja, felesége, gyermekei és unokái töltötték ki. Rendszeresen részt vett az utolsóként Sopronban végzett évfolyamtársai minden év tavaszán és őszén tartott baráti találkozóin, az utolsón egy hónappal halála előtt. Mindig ott volt az ötvenként Sopronban tartott egyetemi, illetve licista érettségi találkozón.

Búcsúztatása a református egyház szertartása szerint az óbudai temetőben 2011. január 7-én történt, családja, barátai, köztük volt évfolyamtársai, ismerősei jelenlétében, ahol hamvait a családi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

Nyugodj békében! A temetésen elhangzottak után itt mondunk utolsó jó szerencsét.

Dr. Szeghegyi Árpád

Fábián Béla (1906–2011)

Szerkesztőségünk Fábián Béla 95. születésnapjának köszöntésére készült, de a köszöntésből megemlékezés lett. A köszöntő levél elküldése után néhány nappal Fábián Béla elhunyt.

Fábián Béla 1916. április 3-án született Uraj községben. 1941-ben érettségizett Egerben. Kohómérnöki oklevelét 1948-ban szerezte meg Sopronban.

Pályáját 1948-ban a Rimamurány-Salgótarján Rt. Ózdi Vas- és Acélgyárában kezdte. Feladata az acélgyártáshoz szükséges fémhulladékot előkészítő üzem beruházása volt. Utána a durvahengermű MEO vezetésére kapott megbízást. 1953-ban Győrben a Magyar Vagon- és Gépgyárban a nemesacélmű beruházását végezte, melynek vezetője lett.

1954-ben az országos dízelprogram beindítása révén mint kohászati összekötőt Budapestre helyezték.

1962-ben saját kérésére ismét a Magyar Vagon- és Gépgyárba került. Itt a távlati fejlesztési főosztályon kohászati előadó beosztást kapott. Mint kohászati szabványügyi megbízott képviselte a vállalatot külső szabványtárgyalásokon. Munkáját Kiváló Dolgozó kitüntetéssel ismerték el.

1976-ban ment nyugdíjba. Visszavonultan élt, de az OMBKE életét figyelemmel kísérte.

2011. január 11-én hunyt el Győrben. Temetése – felesége szülőfalujában – Pér községben volt.

Emlékét kegyelettel megőrizzük!

Cikkek szerzők szerinti csoportosítása

Vaskohászat

- Bacsikai Antal:** Drótkötélszakadás vizsgálata3/6
Márkus Róbert: Acélgégyártási salakok környezetbarát hasznosítási lehetőségeinek elméleti alapjai és megvalósíthatóságának lehetőségei.....3/1
Takács István – Szenté Tünde: 60 éve kezdődött Dunapentele határában egy új vasmű építése5/1
Thiele Ádám – Bán Krisztián: A bucavaskohászat kora középkori technológiája a megvalósíthatóság tükrében2/7
Zuliani, D. J. – Scipolo, V. – Born, C.: A költségek és az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése konverteres és elektroacélgégyártás során2/1

Öntészet

- Buzás Gergely:** Konrád mester visegrádi nagy harangja 1357-ből2/13
Dúl Jenő: Öntészeti kutató-oktató labor és innovációs centrum2/16
Gigante, G.: Hogyan tudunk gyakorlati zöld öntőiparrá válni?3/11
Mezzölné Sinka Tünde – Dúl Jenő: Növelt szilárdságú gömbgrafitos vasöntvény előállítás5/13
Pilissy Lajos: Adalék a szilumin nemesítését feltaláló, magyar születésű Pacz Aladár munkásságához5/16

Fémkohászat

- Antal Árpád:** A csepeli csőhorganyzás története és technológiai2/23
Lévai Gábor – Godzsák Melinda – Márkus Róbert – Török Tamás: Színeshorganyzott acél próbalemezek vizsgálata GD-OES mélységprofil-elemző spektrometriával5/31
Paschen, Peter: Ön – Zeusz – Jupiter: fémek – istenek – csillagászok3/19
Tolnay Lajos – Földvári Béla – Mihályfi Gábor: A MAL Zrt. másként. Fémek és nemfémek termékek és technológiák5/25

Jövők anyagai, technológiái

- Buza Gábor:** A lézersugaras anyagmegmunkálás energiaviszonyai II.....2/33
Buza Gábor: A lézersugaras anyagmegmunkálás energiaviszonyai III.3/27
Kaptay György: Határfelületi jelenségek a fémesanyaggyártásban. 3. rész. A görbület indukálta határfelületi erő

-3/33
Kaptay György: Határfelületi jelenségek a fémesanyaggyártásban. 4. rész. A felületi gradiens erő5/45
Nagy Péter – Havasi Lajos – Kálazi Zoltán: Fűrészlapfogazat lézersugaras kezelése5/41
Pálmai Zoltán: Módszer fémek speciális anyagjellemzőinek közelítő meghatározására nagy, gyors deformáció extrém körülményei között5/37

Egyesületi hírmondó

- Balogh Béla:** Mindnyájan jártunk egyszer az Akadémián1/20
Csákó Dénes: Selmec – Sopron – Miskolc a diákhagyományok útján4/56
Esztó Péter: A bányakapitányságok történetéből ..4/61
Livo László: Életünk az energia 2.1/14
Molnár László: Erdélyi egyetemi hallgatók tragédiája Brennerbányán, 1945. március 30.4/58
Pusztafalvi Gábor: Selmec – Sopron – Miskolc 1955–19601/24
Réthy Károly: Honfoglalás előtti ércművelés és kohászat Nagybánya vidékén1/27
Sillinger Nándor: A magyar alumíniumipar – a kezdetektől napjainkig1/3
Sóki Imre: 50 éves az OMBKE Tatabányai Csoportja1/33

13. Európai Bányász-Kohász Találkozó

- Bakó Károly:** Fejlődési irányok az öntvénygyártásban..6/30
Carl-Dieter Wuppermann: Az acélipar feladatai az Európai Unió tagállamaiban6/17
Kovács Ferenc: Selmecbányától Miskolcig – 275 éves a bányászati felsőoktatás6/38
Náray-Szabó Gábor: Ment-e a könyvek által a világ elébb?6/40
Németh József: Mába érő tegnapok – Mérföldkövek a tudomány és technika magyarországi történetében ..6/47
Tardy Pál: A hazai kohászat helyzete és kilátásai ..6/21
Varga József: A mátraaljai lignitbányászat kialakulásának történeti áttekintése4/37
Verbőci József: A mélyművelésű bányászat újraindításának előkészületei a megkutatott mecseki feketeköszénvagyton bázisán6/33
Zoltay Ákos: A hazai bányászat helyzete, a természeti erőforrások, az ásványi nyersanyag6/27

Közlemények

Vaskohászat

A Dunaferri technológiájával ismerkedtek a miskolci egyetemisták	5/11
A versenyképesség záloga: minőség és innováció. 5/10	
Kihelyezett tanszék alakul Dunaújvárosban	5/11
OMBKE klubdelután az Iparkamara székházában ...	5/8
Szakosztályi hírek	3/9
Tisztújítás Dunaújvárosban	3/9
Tizenöt éves a Dunaferri Alkotói Alapítvány	5/9

Öntészet

A Magyar Öntészeti Szövetség megtartotta 19. közgyűlését	3/17
A világ öntvénytermelése 2008-ban, t.....	2/22
Egyetemi hírek	5/19
Megnyílt az Öntödei Múzeum állandó kiállításának újabb részlete	5/21
Őszi szakmai napok	5/20
Technológia- és gyártmányfejlesztési szakmai nap	5/21
Testvérnapjaink tartalmából	5/23

Fémkohászat

A MAL Zrt. teljesíti a REACH előírásait.....	5/35
A Székesfehérvári helyi szervezet 2009. évi tevékenysége	2/31
A Választmány állásfoglalása az ajkai vörösiszap-tározó gátszakadásával kapcsolatban	5/30
Átszakadt a MAL Zrt. vörösiszap-tározójának gátja Ajkán	5/30
Beszámoló az OMBKE Mosonmagyaróvári Helyi Szervezetének 2009. esztendei tevékenységéről	3/24
Csepeli fémműsök baráti találkozója az Öntödei Múzeumban.....	2/32
Egy érdekes levél Moszkvából – <i>Fjodor F. Ol'szkij</i> visszaemlékezése	3/25
Múzeumok éjszakája az MMKM Alumíniumipari Múzeumban	5/35
Szakmai nap Inotán	3/25
Új időszaki kiállítás az MMKM Alumíniumipari Múzeumban	3/26

Jövők anyagai, technológiái

Műszaki-gazdasági hírek.....	2/39
Nanotechnológiai képzés a Miskolci Egyetemen ...	5/54
<i>Szántai Lajos</i> Podmaniczky-díjat kapott	5/44

Egyesületi hírmondó

13. Európai Bányász-Kohász Találkozó	4/37, 4/41
17. nemzetközi metallurgiai diáknapok Aachenben	5/59

275 éve kezdődött Selmechányán a bányászati-kohászati felsőoktatás	4/27
40 éves a Magyar Olajipari Múzeum	1/54
40 éves az Öntödei Múzeum	1/52
A 80 éves <i>dr. Farkas Ottó</i> professor emeritus köszöntése	2/47
A 85 éves <i>dr. Berecz Endre</i> professor köszöntése	3/44
A IV. Magyar Műszaki Értelmiség napja	4/53
A Korróziós Figyelő 50 éve	5/57
Az OMBKE 99. Küldöttgyűlése	4/3
Az OMBKE közgyűléseinek számozása	6/55
Az OMBKE memoranduma az Európai Parlament és a Magyar Országgyűlés képviselőihez.....	2/43
Az OMBKE Szakosztályainak, Osztályainak Tisztújító Küldöttgyűlései	4/45
Az OMBKE száz köz-, ill. küldöttgyűlésének kronológiája	4/72
Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület 100. Küldöttgyűlése	6/2
Beszámoló egy freibergi tanulmányútról	2/48
Borbála-napi ünnepségek	1/30, 1/36
<i>Dr. Jónás Pál</i> 70 éves	2/48
Egyesületi hírek	1/23, 1/32, 1/50, 4/60, 4/63, 6/51
Egyetemi hírek.....	2/47, 4/67, 4/68
Emlékezés <i>Dr. dr. h. c. Verő József</i> professzorra....	3/39
Emlékeztető a választmány 2010. március 1-jei üléséről	2/41
Emléktanulmányút Erdélybe	5/55
Fazola-napok	1/31, 1/48
Hírek. 1/19, 1/26, 1/47, 1/58, 1/59, 4/33, 4/36, 4/44, 4/62,	4/68, 4/75, 6/16, 6/29, 6/32, 6/37, 6/39, 6/46, 6/50
II. Ózdi Ipari Örökségvédelmi Konferencia	3/47
In memoriam <i>Kiszely Gyula</i>	2/49
Jó szerencsét köszöntés ünnepe	4/63
Kitüntetett bányász és kohász szakembereink az elmúlt 117 évben	4/74
Könyvismertetés	1/59, 3/48, 4/76, 6/59
Köszöntés:	
<i>Barták Imre</i>	2/53
<i>Dr. Berecz Endre</i>	2/51
<i>Berke Miklós</i>	3/51
<i>Dr. Csák József</i>	5/62
<i>Csire István</i>	5/60
<i>Csömöz Ferenc</i>	3/52
<i>Dénes Imre</i>	2/54
<i>Drótos László</i>	3/51
<i>Farkas Lajos</i>	5/60
<i>Dr. Farkas Ottó</i>	2/52
<i>Dr. Farkas Ottóné dr. Mayr Klára</i>	3/50
<i>Dr. Fuchs Erik György</i>	5/61
<i>Illyés János</i>	3/49
<i>Imre János</i>	3/49
<i>Dr. Kiss László</i>	2/53
<i>Mándoki Andor</i>	5/60
<i>Dr. Pilissy Lajos</i>	2/51

<i>Schippertné dr. Sapsal Vera</i>	3/50	Leobeni tanulmányút	3/44
<i>Schudich Anna</i>	3/51	Miskolci egyetemisták az ISD Dunaferr Zrt.-ben.....	3/47
<i>Solt László</i>	5/63	Nekrológ:	
<i>Szántai István</i>	3/49	<i>Benedek Attila</i> (1921–2010).....	2/55
<i>Dr. Sziklavári Károly</i>	5/61	<i>Dr. Fauszt Anna</i> (1947–2010)	2/56
<i>Dr. Tardy Pál</i>	2/54	<i>Mizerák László</i> (1922–2010)	3/52
<i>Tarján Béla</i>	5/62	<i>Óvári László</i> (1930–2009)	2/BIII
<i>Ürmössy László</i>	2/52	<i>Rankasz Dezső</i> (1965–2010)	5/64
<i>Vajai László</i>	5/63	Selmeci professzorok a 18. században	4/34
<i>Vincze Sándor</i>	5/62	Szalamander – 2010	6/49
<i>Dr. Vörös Árpád</i>	3/50	Szalamander ünnepségek Selmecbányán.....	1/29, 1/46
<i>Dr. Vörös Árpádné dr. Faragó Elza</i>	2/53	Tartalom és tárgymutató – 2009.....	2010/2. sz.
Köszöntjük <i>Sóltz Vilmos</i> -emlékéremmel kitüntetett tagtársainkat	4/22	XII. Bányászati, Kohászati és Földtani Konferencia	4/69
		XIV. Bányászati Szakigazgatási Konferencia	4/64

Betűrendes névmutató

Vaskohászat

Bacsikai Antal.....	3/6
Bán Krisztián	2/7
Born, C.	2/1
Márkus Róbert.....	3/1
Scipolo, V.	2/1
Szente Tünde	5/1
Takács István	5/1
Thiele Ádám	2/7
Zuliani, D. J.	2/1

Öntészet

Buzás Gergely.....	2/13
Dúl Jenő	2/16
Dúl Jenő	5/13
Gigante, G.	3/11
Mezzölné Sinka Tünde	5/13
Pilissy Lajos.....	5/16

Fémkohászat

Antal Árpád	2/23
Földvári Béla	5/25
Godzsák Melinda.....	5/31
Lévai Gábor	5/31
Márkus Róbert.....	5/31
Mihályfi Gábor	5/25
Paschen, Peter	3/19
Tolnay Lajos	5/25
Török Tamás	5/31

Jövők anyagai, technológiái

Buza Gábor	2/33, 3/27
Havasi Lajos	5/41
Kálazi Zoltán	5/41
Kaptay György	3/33, 5/45
Nagy Péter	5/41
Pálmai Zoltán	5/37

Egyesületi hírmondó

Balogh Béla	1/20
Csákó Dénes.....	4/56
Esztó Péter	4/61
Livo László	1/14
Molnár László	4/58
Pusztafalvi Gábor	1/24
Réthy Károly	1/27
Sillinger Nándor.....	1/3
Sóki Imre	1/33

13. Európai Bányász-Kohász Találkozó

Bakó Károly	6/30
Carl-Dieter Wuppermann	6/17
Kovács Ferenc	6/38
Náray-Szabó Gábor	6/40
Németh József	6/47
Tardy Pál	6/21
Varga József	4/37
Verbőci József.....	6/33
Zoltay Ákos	6/27

Tárgymutató

A, Á

acélgyártás	2/1, 3/1
— története	2/7
alumíniumkohászat	1/3
alumíniumötvözet	5/16
anyagvizsgálat	5/31, 5/37
—, mechanikai	3/6

B

bányászat	
— története	1/27, 1/33, 4/61
bucavas	2/7

Cs

csőgyártás	
— Magyarországon	2/23

D

drótkötél	3/6
-----------------	-----

E, É

energiagazdálkodás	1/14
--------------------------	------

F

felsőoktatás	2/16, 6/47
fémkohászat	3/19
— Magyarországon	5/16, 5/25

H

hagyományőrzés	4/56, 4/58, 6/38
harangöntészet	2/13
határfelületi jelenségek	3/33, 5/45
horganyzás	2/23, 5/31

K

kohászat(i)	
— elmélete	3/33, 5/45
— története	5/1
kopásállóság	5/41
környezetvédelem	
— kohászatban	2/1, 3/1, 3/11

L

lézersugaras	
— felületkezelés	2/33, 3/27
— technológiák	2/33, 3/27
— ötvözés	5/41

M

Magyarország	
— acélipara	3/1
— alumíniumipara	1/3
— bányászata	1/27, 6/27, 6/33
— energiagazdálkodása	1/14
— kohászata	5/1, 6/21
— öntészete	2/13, 3/11, 6/30
mérnökképzés	2/16
modellezés	5/37

NY

nyersvasgyártás	5/1
-----------------------	-----

O, Ó

oktatás	6/40
— Magyarországon	1/20, 1/24, 2/16
ón	3/19

Ö, Ő

öntészet(i)	
— Magyarországon	2/16, 3/11, 6/30, 6/47
— története	2/13
öntöttvas	
—, gömbgrafitos	5/13
öntvénygyártás	5/13

S

Selmecbánya	1/20, 1/24, 4/56, 6/38
-------------------	------------------------

T

timföldgyártás	5/25
----------------------	------

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület

2011. június 3-án, pénteken 10.30 órakor tartja

101. KÜLDÖTTGYŰLÉSÉT

Helyszín: a MTESZ Székház I. em.
135-ös kongresszusi terme
Budapest V., Kossuth tér 6–8.

A küldöttgyűlés nyilvános, melyen a küldöttek szavazati joggal, az egyesület többi tagja (egyéni és jogi tagok) tanácskozási joggal vehetnek részt.

Az OMBKE Választmánya

Az OMBKE Fémkohászati Szakosztálya

2011. november 11-én rendezzi a

„XII. Fémkohászati Nap”-ot a Miskolci Egyetemen

Várjuk a fémkohászathoz
kapcsolódó előadók
és szíves támogatók
jelentkezését.

Sándor István
titkár

Fémkohászati Szakosztály
gfp@t-email.hu

A Magyar Öntészeti Szövetség és az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület

meghirdeti a **21. Magyar Öntőnapok** rendezvényt

A rendezvény ideje: 2011. október 14–16.

A rendezvény helye: Győr-Moson-Sopron Megyei Kereskedelmi és Iparkamara
9021 Győr, Szent István út 10/a

A rendezvény plenáris és szakmai-tudományos, kereskedelmi-információs célú előadásokon, poszterbemutatókon túl „Doktorandusz és diák szekció”, illetve kerekasztal-konferencia szervezésével ad lehetőséget az öntészet területén dolgozó szakemberek tájékoztatására, találkozására.

A gyárlátogatásokon a **Nemak Kft.** (Győr, alumínium formaöntöde), a **BUSCH Hungária Kft.** (Győr, öntöttvas formaöntöde) és az **AUDI Hungaria Kft.** (Győr, gépjármű-összeszerelés) termelőhelyeit ismerhetik meg a résztvevők.

A 21. Magyar Öntőnapok keretében kiállításon mutatkozhatnak be a termelő öntödék és az öntödéknek szolgáltatást nyújtó társaságok.

A kikapcsolódásról kulturális rendezvény és tradicionális szakestély gondoskodik.

A **jelentkezési határidők és feltételek**, további részletek megtalálhatók www.foundry.matav.hu és a www.ombkenet.hu honlapokon.

Szemelvények kohászatunk múltjából

Libetbánya (németül Libethen, szlovákul L'ubietová)

A Zólyom vármegyei Libetbányát német hospesek alapították a 13. században, 1382-ben szabad királyi bányaváros lett. Aranybányái kimerülvén, a vasbányászatra tértek át, egy bucakemencét és hármort 1632-ben említenek először. Ennek helyén 1692-ben építtetett fel a kamara, a sziléziai *Carl Philip Kropf* kezdeményezésére, egy 7 láb magas és 1 láb 8 hüvelyk széles nagyolvasztót, amely az első volt Magyarországon. A kohó 13 fős személyzetét Kropf Jägerdorfból hozta magával. Naponta 8–9 bécsi mázsa nyersvasat termeltek, amely jelentős foszfortartalma miatt jól önthető volt, közvetlenül a nagyolvasztóból tűzhelylapot, konyhai edényt, mozsarat öntöttek. Miután Kropf viszonya a kamarai tisztviselőkkel és a munkatársaival megromlott, 1695 végén hazament Sziléziába, s a nagyolvasztó rövidesen leállt. A Rákóczi-szabadságharc alatt, 1704 szeptemberétől 1708 ősziig ágyúgolyót és bombát öntöttek a kurucoknak, majd ezek visszavonulása után a szatmári békéig a császáriak számára.

A háromvízi helyreállított nagyolvasztó

Modori Keller Sámuel besztercebányai polgár odavaló kereskedőkkel, valamint Besztercebánya és Libetbánya város részvételével egy bányatársulatot alapított, és 1726-ban a régi helyett új, nagyobb kohót helyezett üzembe Libetbányán, amely évente 36 hétig dolgozott, és hetente 80–100 mázsa vasat termelt. Erről *Francisci András* – az első magyarországi vaskohászati üzemleírásban – többek között ezeket írta: „Az olvasztó jósága következtében öntenek különféle csatornákat, csöveket és teherfelvonó csigákat, melyeket Selmecebányára és Óhegyre szállítanak a vízemelő gépekhez; továbbá üstöket, fedőket, vedreket, olajtartókat, háromlábú lábasokat, mozsarakat s más efféléket.” A nyersvas fennmaradó részét frissítésre a kosztivjarszkai hámorba vitték. A társulat a Libetbányától délre fekvő Pojnikon is létesített egy nagyolvasztót. A kamara 1767-ben betársult a vállalkozásba, s megszerezte a kuxok (bányarészcvények) többségét, a két vasművet a rhónici igazgatás alá rendelte. Libetbányán 1774–86 között – nem számítva néhány rövidebb üzemszünetet – az évi vastermelés 4200 mázsa körül járt.

Egy libetbányai és besztercebányai polgárok által alapított társulat Libetbánya keleti határában, Háromvízen (Trivody) is üzembe helyezett 1797-ben egy nagyolvasztót (*I. kép*). Mivel hámor létesítésére a kamarától nem kaptak engedélyt, a termelt nyersvas kétharmad részét áruba bocsátották, a többiből öntvényeket gyártottak. Az 1840-es években a kohó *Prihradny Dániel* és *Würsching Péter* tulajdonába került, akik Bujakova határában frissítőhármort és hengerművet létesítettek. 1846-ban 8600 mázsa nyersvasat és 3600 mázsa öntvényt gyártottak. A háromvízi kohó 1868-ban már üzemen kívül volt, maradványa ma ipartörténeti emlék.

A libetbányai vasművet a kincstár 1859–61 között felújította, de a termelés így sem érte el a nagyolvasztó teljesítőképességének felét, mivel a nyersvaskihozatal a kis vastartalmú érc miatt 30% alatt volt. Az öntődében két kupolókemencét létesítettek. 1868-ban 60 t öntvényt készítettek, főleg a környék igényeinek kielégítésére, 730 t nyersvasat pedig a vaiszkovai frissítőhámorokban dolgoztak fel. 1907-ben még 1035 t nyersvasat és 202 t öntvényt gyártottak Libetbányán, két év múlva azonban végképp megszüntették a nagyolvasztó működését.

 K. L.

Források

Heckenast G.: A magyarországi vaskohászat története a feudalizmus korában. Bp., 1991.

Szterényi J. (szerk.): A magyar korona országainak gyáripara az 1898. évben. II. füzet. Vas- és fémipar I. Bp., 1911.

Dejny hutníctva na Slovensku. Košice, 2006.